

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування”	7
Зміст дисципліни “Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування”	8
Вказівки до виконання контрольної роботи	17
Теми контрольних робіт	17
Питання для самоконтролю	19
Список літератури.....	22

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп’ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ”
(для магістрів)

Зам. № ВКЦ-4914

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Ум.-друк. арк. 1,8. Обл.- вид. арк. 1,4.
Наклад 30 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідчення про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*

Надруковано в друкарні ДП «Видавничий дім «Персонал»

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2012

68. Указ Президента України "Про координаційну раду з підготовки заходів у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932–33 років в Україні" від 14 берез. 2007 р. № 207/2007 // ДВУ — № 5 (217). — 2007. — С. 34–35.
69. Указ Президента України "Про присудження Національної премії України імені Тараса Шевченка" від 5 берез. 2007 р. № 181/2007 р. // ДВУ. — № 5 (217). — 2007. — С. 30.
70. Указ Президента України "Про проведення в Україні у 2007 р. Року української книги" від 15 груд. 2006 р. № 1088/2006 // ДВУ. — № 23–24 (211–212). — 2006. — С. 47.
71. *Цветков В. В.* Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект). — Харків: Право, 1996. — 164 с.
72. *Кіссе А. І.* Етнічний конфлікт: теорія і практика управління. Політологічний аналіз. — К.: Логос, 2006. — 380 с.
73. *Нижник Н. Р., Машков О. А.* Системний підхід в організації державного управління. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 160 с.
74. *Пал Л.* Аналіз державної політики: Пер з англ. — К.: Основи, 1999.
75. *Яблоновська Н. В.* Етнічна преса Криму: історія та сучасність. — Сімферополь: Кримське навч.-пед. держ. в-во, 2006. — 312 с.

Підготовлено професором кафедри організації самоврядування УАІСНС
В. В. Омельчуком

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування
(протокол № 7 від 29.01.10)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Омельчук В. В. Навчальна програма дисципліни "Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування" (для магістрів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. — 28 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни "Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування", вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2012
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування” — одна з дисциплін, які створюють базу знань, необхідну для ефективної підготовки фахівців гуманітарній сфері як теоретиків, так і практиків. Це обумовлено з’ясуванням цілого комплексу питань, пов’язаних з оволодінням теоретичними засадами вироблення та практичними механізмами реалізації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування, їхньої взаємодії з органами державного управління на регіональному і місцевому рівнях як передумови комплексного становлення національної державності України. Ефективність гуманітарної політики на місцях пов’язана з необхідністю здійснення органами місцевого самоврядування цілісної та системної політики у соціальній, економічній і гуманітарній сферах.

Підготовка фахівців гуманітарного напрямку має на меті дати слухачам теоретичні знання та виробити в них практичні навички опрацювати й обгрунтовувати конкретні пропозиції, які стосуються актуальних проблем культурного та духового розвитку суспільства. У зв’язку з цим у програмі вивчення дисципліни “Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування” для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня магістр міститися і теоретичний матеріал, і спеціалізація застосування отриманих знань та навичок на практиці.

Ключовими проблемами у гуманітарній політиці органів місцевого самоврядування є передовсім забезпечення розвитку і функціонування української мови як державної на регіональному і місцевому рівнях, різних сферах суспільного, національного та державного буття, інтеграція національних меншин в єдиний загальнонаціональний гуманітарний простір України, єдність національного інформаційного простору України, формування національної культурної ідентичності, забезпечення єдності, канонічності та помірності Православної церкви.

Нагальні проблеми національного розвитку зумовлюють нерозв’язаність низки суперечностей, зокрема між національними гуманітарним простором та регіональними гуманітарними процесами, насамперед позиціями місцевих еліт адміністративно-територіальних одиниць України через надмірну централізацію та концентрацію управління національними процесами. Розглядається нормативно-правова база гуманітарної політики органів місцевого самоврядування у різних сферах. Особливої уваги приділено “Закону України про місцеве самоврядування в Україні” як базового при визначенні основних напрямків гуманітарної політики органів місцевого самовряду-

55. Черниченко І. Гуманітарна політика і державна культура: вектори змін: Монографія. — К.: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2002. — 145 с.
56. Шуба О. В. Релігія в етнонаціональному розвитку України (політологічний аналіз). — К.: Криниця, 1999. — 324 с.

Додаткова

57. Дани В. Н. Державна політика: вступ до аналізу. — Одеса, 2005. — 504 с.
58. Журнал засідання Священного Синоду УПЦ КП від 13 груд. 2006 р. під головуванням Святейшого Патріарха Київського і всієї Руси — України Філарета // Інф. бюл. УПЦ КП. — № 12. — Груд. 2006 р. — С. 7–10.
59. Православні духовні цінності в умовах глобалізму: Матеріали IV Міжн. наук.-практ. конф., Київ, 4 квіт. 2006 р. — К.: МАУП, 2007.
60. Пропозиції Верховної Ради України до основних напрямків бюджетної політики на 2007 рік // ВВР України. — 2006. — 6 жовт.
61. Пропозиції Президенту: нова хвиля реформ. — К., 2005. — 104 с.
62. Результати експертного опитування з питань гуманітарного розвитку України (квіт. 2004 р., 100 експертів) // Проблеми і перспективи України: аналітичні матеріали / За заг. ред. В. М. Князева, Ю. П. Сурміна (кер. автор. кол.), Л. Г. Штики. — К.: Вид-во НАДУ, 2005. — С. 167–172.
63. Рішення ВР АРК “Про заходи щодо регулювання міжнаціональних відносин і реалізації програм соціально-економічного і національно-культурного розвитку раніше депортованих осіб і їхніх нащадків у Автономній Республіці Крим” від 26 квіт. 2000 р. №1085-2/2000 // Депортовані кримські татари, болгары, вірмени, греки, німці: Зб. док. (1998–2003) / Упоряд. Ю. Білуха, О. Власенко. — К.: Абрис, 2004. — С. 189–191.
64. Рішення КСУ у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень ст. 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України, м. Київ, 14 груд. 1999 р. № 10–рп/99. Справа № 1–6/99 // Рішення Конституційного Суду України. — К., 2006. — С. 122–131.
65. Розпорядження КМУ “Про затвердження плану заходів на 2006–2007 р. щодо реалізації Концепції державної політики в галузі культури” від 7 берез. 2006 р. № 126–р // ЗУНАУ. — 2006. — № 15.
66. Указ Президента України “Про заходи щодо вивчення та популяризації духовної спадщини Івана Франка” від 27 серп. 2006 р. № 727/2006 // ДВУ. — № 16 (204). — 2006. — С. 11.
67. Указ Президента України “Про заходи щодо впорядкування забудови території та збереження історико-культурних територій і об’єктів у місті Києві” від 15 берез. 2007 р. № 208/2007 // ДВУ. — № 5 (217). — 2007. — С. 35.

вання. При виробленні гуманітарної політики органів місцевого самоврядування та її реалізації взято курс на оптимізацію управління наявними ресурсами та інструментами. Особливої значущості гуманітарна політика органів місцевого самоврядування набуває з огляду на нагальну потребу у зменшенні адміністрування гуманітарних процесів на регіональному та місцевому рівнях, створення моделі ефективного взаємодії у розвитку регіонів між центром і місцевими елітами.

Вивчаються сучасні моделі та шляхи розвитку гуманітарної політики органів місцевого самоврядування в Україні і світі, стратегія, програми у різних сферах регіональної, місцевої, муніципальної, комунальної гуманітарної політики, шляхи їхнього втілення в життя.

Студенти повинні **вміти**:

- теоретичні і правові засади гуманітарної політики органів місцевого самоврядування, її форми і методи для аналізу та вирішення регіональних і місцевих проблем;
- основні напрями гуманітарної політики органів місцевого самоврядування, становлення та розвиток управління і регулювання місцевих гуманітарних процесів в Україні;
- теорію і практику залучення світового досвіду в управління та регулювання регіональними і місцевими гуманітарними процесами.

використовувати:

- засади, форми та методи управління і регулювання гуманітарної політики органів місцевого самоврядування, зокрема проектування, планування, аналізу та прогнозування для вирішення регіональних і місцевих проблем;
- технологію, форми і методи визначення стратегічних пріоритетів гуманітарної політики органів місцевого самоврядування для оперативного збереження титульної нації та захисту її корінних інтересів, аналізу кількісних і якісних параметрів єдиного гуманітарного простору;
- категорії планування, прогнозування, проектування, сучасні методологічні підходи оптимізації механізмів гуманітарної політики органів місцевого самоврядування;
- як адміністративні, так і суспільно-моральні, економічні, інституційні, концептуальні важелі управління гуманітарною політикою органів місцевого самоврядування, управління та регулювання гуманітарним простором на регіональному і місцевому рівнях;

40. *Кудва В.* Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект. — Донецьк: УКЦ, Дон. від. НТШ, 2007. — 264 с.
41. *Лойко Л. І.* Громадські організації етнічних меншин України: природа, легітимність, діяльність. — К.: Фоліант, 2005. — 634 с.
42. *Міжнаціональні відносини і національні меншини України /* За ред. Р. Чілави. — К.: Гол. спец. ред. літ. мовами нац. меншин, 2004.
43. *Мисів Л.* Теоретико-методологічні підходи до вивчення проблем державного управління формуванням та розвитком духовних цінностей українського суспільства // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. ДРІДУ НАДУ. — Вип. 3 (25). — 2006. — С. 50–57.
44. *Нагорна Л.* Національна ідентичність в Україні. — К., 2002. — 272 с.
45. *Омельчук В.* Державна мовна політика та особливості її реалізації // Проблеми національної безпеки України в умовах сучасного розвитку України: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, МАУП, 15 верес. 2006 р. — К., 2006. — С. 339–344.
46. *Омельчук В.* Державна політика створення єдиного гуманітарного простору: зарубіжний досвід // Діалог цивілізацій, чи Четверта світова війна: Матеріали V Всесв. конф., Київ, 25 трав. 2006 р. — К.: МАУП, 2007. — С. 273–283.
47. *Омельчук В.* Державна політика щодо увічнення пам'яті жертв Голодомору як чинник становлення національної історичної пам'яті // Голодомор 1932–1933 років в Україні: каральні органи більшовицького режиму: Матеріали V міжн. наук. конф. Київ, МАУП, 24 листоп. 2006 р. — К., 2007. — С. 12–31.
48. *Омельчук В. В.* Управління культурними процесами як чинник формування єдиного гуманітарного простору України // Концептуальні засади формування менеджменту в Україні: Матеріали II Всеукр. наук.-пр. конф. Київ, 16–17 листоп. 2007 р. — К., 2007. — С. 563–583.
49. *Освіта України 2005.* Інформаційно-аналітичні матеріали діяльності МОН України у 2005 р. та толові завдання на 2006 р. — К., 2006. — 150 с.
50. *Основи етнодержавознавства:* Підручник / За ред. Ю. І. Римаренка. — К.: Либідь, 1997. — 656 с.
51. *Попок А. А.* Закордонне українство як об'єкт державної політики. — К., 2007.
52. *Православ'я:* український вимір / За заг. ред. П. Ю. Сауха — К.: Кондор, 2004. — 384 с.
53. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.
54. *Україна:* стратегічні пріоритети. Аналітичні записки / За заг. ред. О. С. Власюка. — К.: НІСД, 2006. — 576 с.

31. *Постанова КМУ* “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для створення і розповсюдження національних фільмів” від 29 груд. 2005 р. № 1298 // ЗУНАУ. — 2006. — № 6.
32. *Постанова КМУ* “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. коштів, передбачених у державному бюджеті для збирання, оброблення та розповсюдження офіційної інформаційної продукції” від 7 берез. 2007 р. № 414 // ДВУ. — № 6 (218). — 2007. — С. 45–46.
33. *Постанова КМУ* “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки друкованих періодичних видань культурологічного та літературно-художнього напрямку” від 14 берез. 2007 р. № 445 // ДВУ. — № 6 (218). — 2007. — С. 76.
34. *Постанова КМУ* “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки творчих спілок у сфері засобів масової інформації” від 7 берез. 2007 р. № 412 // ДВУ. — № 6 (218). — 2007. — С. 44–45.
35. *Постанова КМУ* “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для створення рекреаційних зон, меморіальних музейних комплексів, а також розвитку історико-культурних пам'яток і заповідників” від 1 берез. 2007 р. № 332 // ДВУ. — № 5 (217). — 2007. — С. 74–75.
36. *Постанова КМУ* “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. коштів, передбачених у державному бюджеті України для випуску книжкової продукції за програмою “Українська книга” від 21 берез. 2007 р. № 534 // ЗУНАУ. — 2007. — № 21–22. — 21–28 берез. 2007 р. — С. 101.
37. *Постановлення* СМ АРК “О ходе реализации Постановления. Совет Министров Автономной Республики Крым от 27 авг. 1997 г., № 260 “О программе развития сети образовательных учреждений, классов с украинским, крымскотатарским языками обучения, школ и классов с двумя языками обучения” от 27 октяб. 1998 г. № 323 // Депортовані кримські татари, болгары, вірмени, греки, німці: 36. док. / Упоряд. Ю. Білуха, О. Власенко. — К.: Абрис, 2004. — С. 6.
38. *Распоряжение* СМ АРК “Об утверждении состава организационного комитета по подготовке и проведению на территории Автономной Республики Крым мероприятий, посвященных увековечению памяти жертв политических репрессий и голодоморов в Украине” № 699-р от 22 нояб. 2006 р. // Сб. норм.-прав. актов АРК. — № 11. — 27 янв. 2007. — Ст. 1142.
39. *Котигоренко В.* Етнічні конфлікти і протистояння в сучасній Україні: політологічний концепт. — К.: Світогляд, 2004. — 722 с.

визначати:

- показники успішності планів, порядків, програм, проектів на найближчу та віддалену перспективу на основі існуючого стану єдиного гуманітарного простору України за умови наявних концептуальних, інформаційних, кадрових, фінансових, ресурсів у межах чинного правового поля шляхом порівняння ресурсів і потреб;
- вузлові проблеми та напрями гуманітарної політики органів місцевого самоврядування, застосовуючи комплексний підхід до аналізу єдиного гуманітарного простору та місцевих і регіональних гуманітарних процесів за результатами вивчення кількісних і якісних параметрів та показників здійснених (впроваджених) місцевих (недержавних, за участю органів місцевого самоврядування, регіональних та місцевих державних адміністрацій) гуманітарних планів, проектів, програм, використовуючи методи системного, структурно-функціонального, кореляційно-регресивного аналізу;
- ефективність діючих засад, механізмів, форм і методів гуманітарної політики органів місцевого самоврядування за результатами аналізу гуманітарних (освітніх, конфесійних, мовних, інформаційних, меншинних) програм та проектів, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх вироблення і реалізації, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;

розробляти:

- пропозиції щодо вдосконалення чинного нормативно-правового забезпечення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування на підставі визначення юридичних властивостей та на основі виявлених ознак її недосконалості за результатами вивчення й аналізу ефективності чинних вітчизняних, міжнародних, зарубіжних нормативно-правових документів, існуючої практики регулювання та управління гуманітарними процесами і просторами на міжнародному, зарубіжному, регіональному, муніципальному, місцевому, комунальному рівнях;
- плани, програми, проекти місцевих, регіональних і галузевих гуманітарних програм національного розвитку за результатами аналізу гуманітарної політики органів місцевого самоврядування та стану єдиного гуманітарного простору на основі методології конструювання моделей виходячи із концептуаль-

- ного, ресурсного, кадрового, інформаційного забезпечення та механізмів упровадження управлінських рішень у гуманітарній сфері на місцях;
 - проекти нормативно-правових актів, спрямовані на підтримку різних сфер національного гуманітарного простору України, гуманітарних процесів українських регіонів, забезпечення функціонування структур, які побудовані на різних формах власності, на засадах конституційно-правової регламентації законодавчого та нормотворчого процесів;
 - практичні рекомендації для органів місцевого самоврядування щодо вибору ефективних засад, інструментів і варіантів регулювання та управління станом розроблення і реалізації гуманітарної політики на основі методів порівняльного аналізу стану національного гуманітарного простору, регіональних та місцевих гуманітарних процесів, міри їхньої узгодженості та єдності, рівня ефективності;
 - внутрішню нормативну документацію (накази, розпорядження, рішення) щодо виконання завдань міжнародних, державних, регіональних, галузевих, міжгалузевих гуманітарних програм, планів, проектів регіонального та місцевого гуманітарного розвитку на засадах конкурсного відбору виконавців (тендер, грант, конкурс) шляхом застосування методів системного аналізу планів, програм, проектів та відповідних обґрунтувань; *аналізувати*;
 - процеси вироблення, реалізації, регулювання та управління гуманітарною політикою органів місцевого самоврядування, зокрема гуманітарними планами, програмами, проектами та їх елементами, шляхи й методи вдосконалення структури концептуального, кадрового, фінансового, інституційного забезпечення, політико-правові проблеми управління гуманітарною політикою органів місцевого самоврядування, приймаючи відповідні управлінські рішення;
 - проблеми, ресурсний потенціал та напрями вироблення і реалізації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування;
- Отже, програма навчальної дисципліни “Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування” спрямована на те, щоб даги слухачам знання теоретичних основ предмета та застосування ними здобутих знань, умінь і навичок на практиці.

19. *Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення шкільних дисциплін у 2007/08 навч. р. від 11.06.07 № 1/9-361 // Інфор. зб. МОН України. — № 19-21. — Лип. — 2007. — С. 9-96.*
20. *Кивалов С. В. Административное право Украины. Учебник. — Х.: Одиссей, 2004. — 880 с.*
21. *Комплексна програма “Молодь міста Києва на 2006–2008 роки”. — К.: Голосне управління у справах сім’ї та молоді КМДА; ДІ-СМ, 2005. — 56 с.*
22. *Концептуальні засади вивчення предметів духовно-морального спрямування в загальноосвітніх навчальних закладах: Рішення колегії МОНУ від 29 черв. 2006 р. // Практика управління закладом освіти. — 2006. — № 2. — С. 9–15.*
23. *Культурна спадщина України. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища: Зб. офіц. док. / Упоряд. В. І. Фрич; Відпов. ред. В. М. Гарник. — К.: Істина, 2002.*
24. *План заходів КМДА щодо реалізації Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2010 р.: Затв. розпорядженням КМДА від 29 берез. 2007 р. № 359 // Хрещатик. — № 54 (3044). — 13 квіт. 2007. — С. 12–13.*
25. *Положення о Межнациональном совете при Совете Министров Автономной Республики Крым. Утв. Постановлением СМ АРК от 25.08.1998 г. № 235 // Депортиовані кримські татари, болгари, вірмени, греки, німці: Зб. док. (1998–2003). — К.: Абрис, 2004. — С. 7–9.*
26. *Порядок використання у 2007 р. коштів, передбачених у державному бюджеті України для випуску книжкової продукції за програмою “Українська книга”: Затв. Постановою КМУ від 21 берез. 2007 р. № 534 // Зб. ур. норм. актів України (далі ЗУНАУ). — 2007. — № 21–22. — 21–28 берез. 2007 р. — С. 101–102.*
27. *Постанова КМУ “Деякі питання порядку розповсюдження і демонстрування фільмів” від 16 січ. 2006 р. № 20 // ЗУНАУ. — 2006. — № 7.*
28. *Постанова КМУ “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання програм у сфері культури” від 24 верес. 2005 р. № 957 // ЗУНАУ. — 2006. — № 1.*
29. *Постанова КМУ “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з відтворення культури національних меншин та фінансової підтримки газет мовами національних меншин” від 30 листоп. 2005 р. № 1124 // ЗУНАУ. — 2006. — № 2.*
30. *Постанова КМУ “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури, що належать до сфери управління МКТ” від 27 верес. 2005 р. № 986 // ЗУНАУ. — 2006. — № 1.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Абрамов В. І.* Духовність суспільства: методологія системного вивчення. — К.: КНЕУ, 2004. — 236 с.
2. *Антонюк О. В.* Основи етнополітики: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2005. — 432 с.
3. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 328 с.
4. *Гуманітарна політика* Української держави в новітній період: Монографія / За ред. С. І. Здіорюка. — К., 2006. — 403 с.
5. *Дзоз В.* Гуманітарна політика України: проблеми формування та реалізації (соціально-філософський аналіз). — К., 2006. — 316 с.
6. *Жулинський М.* Заявити про себе культурою. — К.: Генеза, 2001. — 680 с.
7. *Журавський В. С.* Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. — К.: Ін Юре, 2003. — 416 с.
8. *Звиряка А. І.* Досвід паспортизації об'єктів культурної спадщини Національного заповідника "Батьківщина Тараса Шевченка" // Праці НДПД. — Вип. 2. — К.: АртЕк, 2006. — С. 115–125.
9. *Здіорук С. І.* Завдання гуманітарної політики України в контексті сучасних політичних реалій // Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки — 2005 / За ред. О. С. Власюка. — К.: Знання, 2005. — С. 372–390.
10. *Здіорук С. І.* Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні XXI століття. — К.: Знання України, 2005. — 552 с.
11. *Зелений В.* Туризм як складова економічного розвитку малих історичних міст // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. ДРІДУ НАДУ. — Вип. 4(26). — 2006. — С. 247–254.
12. *Закон* України "Про Державний бюджет України на 2007 рік" від 19 груд. 2006 р. № 489-V // Урядовий кур'єр (далі УК). — № 243. — 23 груд. 2006 р. — С. 5–14.
13. *Збірка документів* Ради Європи, ратифікованих Україною. — К., 2006. — 496 с.
14. *Звернення* Світового конгресу українців "Терор в Україні в тридцять років ХХ століття" від 19 квіт. 2005 р. // Бюлетень СКУ. — Весна — літо 2005. — № 3 (3). — С. 6.
15. *Звернення* Священного Синоду УПЦ до Президента України В. Ющенка від 27 лют. 2007 р. № 199 // Церк. правосл. газета. — № 7 (183). — Берез. 2007. — С. 2–3.
16. *Зовнішня політика* України: від романтизму до прагматизму. — К., 2001.
17. *Експертна доповідь* "Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2006 році" (проект). — К., 2007. — 256 с.
18. *Іваніський В. В.* Телерадіопростор регіонів України: проблеми та перспективи розвитку на шляху до інформаційного суспільства // Вісн. Житомирського держ. ун-ту імені І. Франка. — Вип. 31. — 2007. — С. 16–20.

Дисципліна "Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування" викладатиметься з урахуванням найсучасніших інтерактивних методик.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

"ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ"

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади гуманітарної політики органів місцевого самоврядування
1	Сутність, об'єкт та функції гуманітарної політики органів місцевого самоврядування
2	Цілі, завдання та критерії гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Теорії та концепції гуманітарної політики органів місцевого самоврядування, науково-методичні засади її дослідження
	Змістовий модуль II. Механізми вироблення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування
3	Нормативно-правове забезпечення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування
4	Історичні традиції вироблення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування та місцевих органів державної влади
5	Аналіз, прогнозування, планування та моделювання гуманітарної політики органів місцевого самоврядування
6	Моніторинг, аудит та оцінювання ефективності гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Оптимізація організаційно-функціональної структури та характеру гуманітарної політики органів місцевого самоврядування
7	Основні принципи розробки та реалізації культурної політики в Україні на регіональному і місцевому рівнях
	Змістовий модуль III. Напрями реалізації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування
8	Формування культурної ідентичності на місцевому рівні. Особливості розвитку і функціонування української мови на місцях
9	Діяльність органів місцевого самоврядування щодо управління гуманітарними процесами в Україні

1	2
10	Інформаційне забезпечення діяльності ОМС та об'єднань громадян. Інформаційно-етнокультурна діяльність органів місцевого самоврядування
11	Політика органів місцевого самоврядування в сфері освіти та науки
12	Узгодження позицій та інтересів регіонів і центру. Місцеве самоврядування і культура
13	Муніципальне управління культурою та мистецтвом
14	Політика органів місцевого самоврядування з управління видавничою, архівною, бібліотечною та музейною справами України. Управління національним інформаційним простором
	Змістовий модуль IV. Зарубіжний досвід гуманітарної політики органів місцевого самоврядування
15	Діяльність у сфері культури органів місцевого самоврядування зарубіжних країн. Освітня, мовна та інформаційна політика у державах світу
16	Світові моделі культурної політики органів місцевого самоврядування. Інтеграція українських регіонів у світові культурні процеси
Разом годин: 54	

ЗМІСТ

дисципліни

“ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ”

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади гуманітарної політики органів місцевого самоврядування

Тема 1. Сутність, об'єкт та функції гуманітарної політики органів місцевого самоврядування

Сутність гуманітарної політики органів місцевого самоврядування як навчальної дисципліни. Предмет гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Особливості формування гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Завдання та функції дисципліни “Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування”. Основи теорії та концепції гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Наукові основи розробки концепції гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Понятійно-категоріаль-

36. Висвітліть характерні особливості функціонування та розвитку державної мови в сучасній Україні на регіональному та місцевому рівнях.
37. З'ясуйте вплив ЗМІ на формування мовної політики органів місцевого самоврядування.
38. Чи достатній мірі органи місцевого самоврядування підтримують розвиток українських друкованих видань?
39. Охарактеризуйте інституційну складову мовної політики органів місцевого самоврядування.
40. Назвіть основні представницькі органи національних меншин в Україні.
41. Чи задовольняються в достатній мірі мовні та культурні права національних меншин в Україні і яку позицію займають органи місцевого самоврядування?
42. Які основні християнські конфесії в Україні ви знаєте?
43. У чому полягає сутність міжконфесійних конфліктів?
44. Яким чином можна удосконалити механізми співпраці громадських організацій з органами державного управління та ОМС?
45. Яким чином здійснюється інформаційне забезпечення діяльності ОМС?
46. Хто здійснює муніципальне управління освітою в Україні?
47. Розкрийте структуру наукових закладів в Україні.
48. Які органи місцевого самоврядування здійснюють управління наукою в Україні?
49. Назвіть головні джерела фінансування освіти та науки в Україні.
50. Яким чином здійснюється управління освітою в регіонах?
51. Які заклади освіти можна вважати муніципальними?
52. Розкрийте сутність муніципального управління в сфері культури.
53. У чому полягають особливості муніципального управління в галузі кінематографії?
54. Назвіть основні складові мистецтва.
55. Які органи здійснюють муніципальне управління театральним мистецтвом?
56. Назвіть муніципальні органи управління культурою.
57. Яким чином здійснюється розповсюдження друкованих видань в Україні?
58. Назвіть основні напрями муніципальної політики з розвитку та розповсюдження національних друкованих видань.
59. Що таке реституція архівних документів?
60. Що таке національний інформаційний простір?

18. Висвітліть історичні витoki формування єдності гуманітарного простору України.
19. Висвітліть процес формування місцевих еліт в Україні в добу Київської Русі.
20. Яким чином відбувалося формування місцевих еліт в Україні в литовсько-польську добу?
21. Охарактеризуйте роль українського козацтва у формуванні національної еліти в добу Пізнього Середньовіччя.
22. Покажіть роль гетьмана Павла Скоропадського у виробленні та реалізації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування в Україні.
23. Поясніть засадничі принципи, види та методи прогнозування в гуманітарній політиці органів місцевого самоврядування.
24. Розкрийте сутність цільового орієнтування стратегії гуманітарної політики органів місцевого самоврядування та визначення гуманітарних пріоритетів.
25. Виділіть основні складові системи стратегічного планування розвитку гуманітарної сфери в Україні на регіональному та місцевому рівнях.
26. Назвіть основні форми стратегічного планування розвитку гуманітарної сфери в Україні.
27. Виділіть основні етапи стратегічного планування розвитку гуманітарної сфери в Україні з боку органів місцевого самоврядування.
28. Порівняйте аналіз кількісних та якісних параметрів гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
29. Здійсніть класифікацію та оцінювання ресурсного забезпечення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування України.
30. Визначте особливості концептуального забезпечення вироблення та реалізації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
31. Виділіть прогресивні концепції культурного програмування.
32. Що таке культурне програмування?
33. Які функції виконує соціально-культурне програмування?
34. Яким чином здійснюється фінансове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування у сфері культури?
35. Окресліть територіальні особливості реалізації політики органів місцевого самоврядування щодо розвитку і функціонування української мови.

ний апарат гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Сутність, об'єкт та функції гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.

Література: основна [1–3; 5; 43; 55];
додаatkova [57; 71; 73; 74]

Тема 2. Цілі, завдання та критерії гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Теорії та концепції гуманітарної політики органів місцевого самоврядування, науково-методичні засади її дослідження

Цілі гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Завдання та критерії гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Єдність, цілісність, однорідність гуманітарного простору та динаміка гуманітарних процесів. Значущість гуманітарної політики органів місцевого самоврядування у локалізації конфліктного потенціалу. Цілі, мета, завдання та критерії гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Аналіз гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Науково-методичні засади дослідження гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Соціально-філософський аналіз гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.

Література: основна [1; 40; 45–50; 53];
додаatkova [57; 71; 73; 74]

Змістовий модуль II. Механізми вироблення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування

Нормативно-правові механізми захисту національних інтересів у гуманітарній сфері на регіональному та місцевому рівнях. Акти місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації гуманітарної політики. Чинне законодавство України щодо гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Правові гарантії позицій титульної нації та традиційної православної культури суспільства з боку місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Розвиток нормативно-правового

забезпечення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування та його системність. Вплив міжнародного гуманітарного права на український гуманітарно-правовий простір. Міжнародні договори України щодо підтримки гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.

Література: основна [2; 3; 9; 13; 17–19; 23–39; 51]; додаткова [63–70]

Тема 4. Історичні традиції вироблення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування та місцевих органів державної влади

Трипільська культура та її вплив на історію Східної Європи. Скіфські держави. Гуманітарні традиції Київської Русі та їх реалізація на регіональному і місцевому рівнях. Зміцнення православної засад української державності. Формування місцевих еліт. Становлення мовно-культурного простору України. Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування в Українській козацькій державі XVII–XVIII ст. Вироблення і реалізація гуманітарної політики органів місцевого самоврядування Центральною Радою, Гетьманатом Павла Скоропадського та Директорією. Політика українізації як основа національного відродження та її реалізація в Україні органами місцевого самоврядування. Історичні традиції взаємин тигульної нації і національних меншин на українських теренах: регіональний та місцевий виміри. Проблема налагодження зв'язків органів місцевого самоврядування з українською діаспорою.

Література: основна [2; 4–6; 17; 18; 40; 55; 56]; додаткова [61; 62]

Тема 5. Аналіз, прогнозування, планування та моделювання гуманітарної політики органів місцевого самоврядування

Аналіз у гуманітарній політиці органів місцевого самоврядування. Аналіз гуманітарних процесів, подій, явищ та гуманітарного простору. Аналіз регіональних гуманітарних процесів. Види та методи аналізу гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Стратегічний аналіз гуманітарного середовища. Прогнозування гуманітарного простору та гуманітарних процесів: сутність, форми та методи. Дов-

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте сутність гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
2. Визначте предмет гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
3. Що є об'єктом гуманітарної політики органів місцевого самоврядування?
4. Розкрийте класичні теорії гуманітарної політики.
5. У чому полягає сутність гуманітарної політики органів місцевого самоврядування як навчальної дисципліни?
6. Визначте критерії та показники гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
7. Висвітліть цілі гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
8. Визначте пріоритети гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
9. Проаналізуйте динаміку розвитку гуманітарних процесів у сучасній Україні.
10. Назвіть основні завдання гуманітарної політики органів місцевого самоврядування в Україні.
11. Охарактеризуйте класичні сучасні теорії гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
12. Назвіть основні Закони України, які регулюють розвиток гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
13. Які основні нормативно-правові акти України регулюють права національних меншин?
14. Які ви знаєте нормативно-правові акти органів місцевого самоврядування з формування гуманітарної політики на регіональному та місцевому рівнях?
15. Охарактеризуйте стан нормативно-правової бази гуманітарної політики органів місцевого самоврядування та шляхи її вдосконалення.
16. Проаналізуйте значення Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” в реалізації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
17. Покажіть динаміку розвитку нормативно-правового забезпечення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування в Україні.

9. Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування в Лівобережній Україні в другій половині XVII – на початку XVIII ст.
10. Системний аналіз гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
11. Моделювання гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
12. Аудит гуманітарної політики органів місцевого самоврядування в Україні.
13. Діяльність органів місцевого самоврядування у виробленні та реалізації державної та муніципальної гуманітарної політики.
14. Права база культурно-дозвільної діяльності в соціально-культурній сфері.
15. Формування культурної ідентичності в гуманітарній політиці органів місцевого самоврядування.
16. Територіальні особливості організації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування у галузі культури.
17. Діяльність органів місцевого самоврядування з охорони, збереження та відтворення національної культурної спадщини України.
18. Регіональні програми функціонування і розвитку української мови.
19. Інформаційно-етнокультурна діяльність органів місцевого самоврядування.
20. Інформаційне забезпечення діяльності ОМС.
21. Інформаційна діяльність громадських організацій України.
22. Місцеві та регіональні інформаційні ЗМІ, програми і установи.
23. Інформаційно-інтелектуальна діяльність національних меншин в Україні.
24. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування в сфері управління освітою і наукою.
25. Основні напрями реалізації муніципального управління в сфері культури.
26. Основні завдання муніципального управління в галузі мистецтва.
27. Муніципальне управління видавничою справою України.
28. Муніципальне управління архівною справою України.
29. Муніципальне управління бібліотечною справою України.
30. Муніципальне управління музейною справою України.

гострокове, середньострокове та короткострокове прогнозування гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Сутність, форми та методи планування гуманітарної політики органів місцевого самоврядування та його еволюція. Макропропорції у плануванні. Цільове орієнтування стратегії та визначення пріоритетів гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Сутність, форми, методи та особливості стратегічного планування гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Етапи, функції технологія та організаційне забезпечення стратегічного планування гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Довгострокові документи стратегічного планування. Пріоритети стратегії розвитку гуманітарної сфери в місцевому самоврядуванні. Середньострокові документи стратегічного планування гуманітарного розвитку. Моделювання гуманітарних процесів, подій та явищ на регіональному і місцевому рівнях.

Література: основна [6; 8; 17–21; 51];
додаткова [57; 67; 71; 73; 74]

Тема 6. Моніторинг, аудит та оцінювання ефективності гуманітарної політики органів місцевого самоврядування

Моніторинг гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Моніторинг вузлових проблем гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Оцінювання кількісних та якісних параметрів гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Аудит гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Оптимізація інституційного забезпечення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Центральні і місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у виробленні і реалізації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Коригування функціональних засад гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Кадрове наповнення гуманітарної політики органів місцевого самоврядування. Внесення змін у хід гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.

Література: основна [1; 3; 5; 6; 8; 17–19; 51];
додаткова [57; 71; 73; 74]

Тема 7. Основні принципи розробки та реалізації культурної політики в Україні на регіональному і місцевому рівнях

Особливості кризової ситуації в галузі культури. Хибність традиційних методів програмування та планування. Недоліки “нормативного прогнозу” в розробці та реалізації культурної політики органів місцевого самоврядування в Україні. Недосконалість “пошукових прогнозів” у розробці та реалізації культурної політики органів місцевого самоврядування в Україні. Соціально-культурне проектування в розробці та реалізації культурної політики органів місцевого самоврядування в Україні. Значення соціально-культурного проектування в реалізації культурної політики органів місцевого самоврядування в Україні.

Література: основна [1–3; 5–8; 13; 42]; додаткова [73; 74]

Змістовий модуль III. Напрями реалізації гуманітарної політики органів місцевого самоврядування

Тема 8. Формування культурної ідентичності на місцевому рівні. Особливості розвитку і функціонування української мови на місцях

Розробка концепції гуманітарної політики органів місцевого самоврядування у галузі культури. Фінансове, кадрове, інституційне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування у сфері культури. Охорона, збереження та відтворення національної культурної спадщини України з боку органів місцевого самоврядування. Реєстрація та кадастрізація національної історико-культурної спадщини. Популяризація національної культури. Розвиток внутрішнього туризму як чинника національної єдності (до “Золотої підкови Черкащини”, гетьманських столиць у Чигирині, Глухові та Батурині). Діяльність органів місцевого самоврядування з розвитку культурної інфраструктури. Долучення до єдиного національного гуманітарного простору органів місцевого самоврядування. Упровадження української мови у різні сфери суспільного, державного, національного життя. Регіональні та місцеві програми розвитку і функціонування української мови. Діяльність органів місцевого

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи передбачає розвиток навичок самостійного пошуку необхідної інформації, опрацювання та осмислення теоретичного і практичного матеріалу. Вибір теми – довірливий.

Контрольна робота виконується на скріплених аркушах паперу формату А4. На титульній сторінці вказуються: назва дисципліни (“Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування”); прізвище, ім’я, по батькові студента, домашня адреса; номер групи. Контрольна робота містить план і список літератури, а також повинна складатися з вступу, кількох розділів та висновків. На останній сторінці ставиться дата виконання роботи та підпис студента. Роботу необхідно здати в наукову частину в установленні термін.

У ході написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняні та іноземні інформаційні матеріали, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, здійснювати систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовувати методи пошуку в мережі Інтернет.

До заліку чи іспиту студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Гуманітарна політика органів місцевого самоврядування як навчальна дисципліна.
2. Формування гуманітарної політики органів місцевого самоврядування в Україні.
3. Цілі гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
4. Формування теоретичних засад та практичних механізмів гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
5. Теоретичні принципи управління та регулювання гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
6. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо нормативно-правового забезпечення власної політики в Україні.
7. Закони Верховної Ради України щодо формування гуманітарної політики органів місцевого самоврядування.
8. Історичні традиції як духовна основа єдності гуманітарного простору України.

Змістовий модуль IV. Зарубіжний досвід гуманітарної політики органів місцевого самоврядування

Тема 15. Діяльність у сфері культури органів місцевого самоврядування зарубіжних країн. Освітянська, мовна та інформаційна політика у державах світу

Особливості муніципального управління в сфері культури в країнах світу.

Засади та механізми зарубіжних культурних політик з боку органів місцевого самоврядування. Інституційне, кадрове, фінансове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування у сфері культури. Особливості вироблення та реалізації політики у галузі культури органами місцевого самоврядування на пострадянському просторі. Діяльність у сфері культури органів місцевого самоврядування в державах ЄС. Конструювання культурної ідентичності у США та Канаді. Управління та регулювання інформаційними процесами та простором у державах світу з боку органів місцевого самоврядування. Мовна політика органів місцевого самоврядування у державах світу. Державні та місцеві мовні процеси в країнах світу. Мовлення. Муніципальне управління освітою в державах СНД, США, Канаді.

Література: основна [4; 8; 10; 19–21; 44; 47–50; 53]

Тема 16. Світові моделі культурної політики органів місцевого самоврядування. Інтеграція українських регіонів у світові культурні процеси

Глобалізація культурних процесів у світі. Міжнародна співпраця в культурній сфері. Моделі муніципальної культурної політики в США, Канаді, країнах СНД, Азії, Африки та Латинської Америки. Досвід ЄС у муніципальному управлінні культурною. Європейські моделі муніципальної культурної політики. Україна у світовому культурному просторі. Особливості вироблення та реалізації спільних культурних програм та проєктів. Міждержавне та міжнародне співробітництво України в сфері культури.

Література: основна [2; 6; 8; 17–19; 45–48; 51; 54]

самоврядування з розвитку українського книговидання та книгозбирання. Інституційна складова мовної політики органів місцевого самоврядування.

Література: основна [5; 6; 14; 16–19; 22–38; 49; 51]; додаткова [63–70]

Тема 9. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо управління гуманітарними процесами в Україні

Репатріація та адаптація. Роль органів місцевого самоврядування в інтеграцію національних меншин в єдиний гуманітарний простір України. Представницькі органи національних меншин. Меджліс. Курултай. Роль органів місцевого самоврядування в задоволенні мовних, культурних, освітніх, політичних потреб меншин. Етнічні спільноти регіонів та їхня інтеграція в гуманітарні процеси. Церква та релігійні організації у національному гуманітарному просторі. Міжконфесійні конфлікти та діалог на регіональному та місцевому рівнях і роль органів місцевого самоврядування. Діяльність УПЦ (МП), УАПЦ, УПЦ-КП, УГКЦ на регіональному та місцевому рівнях. Позиція органів місцевого самоврядування щодо православної церкви України.

Література: основна [2; 6; 8; 10; 15–19; 39–41; 44; 51; 56]; додаткова [58; 59; 72]

Тема 10. Інформаційне забезпечення діяльності ОМС та об'єднань громадян. Інформаційно-етнокультурна діяльність органів місцевого самоврядування

Реалізація конституційних прав громадян на інформацію. Удосконалення засад та механізмів співпраці громадських організацій з органами державного управління та ОМС. Участь громадських організацій у популяризації досягнень природничих, технічних і суспільних наук. Регіональні інформаційні особливості. Види забезпечення регіональних інформаційних процесів. Інформаційна політика ОМС. Впровадження української мови у діяльність ОМС. Інформаційне забезпечення діяльності ОМС та порядок її висвітлення. Особливості здійснення інформаційно-етнокультурної діяльності з боку органів

місцевого самоврядування. Задоволення інформаційних, потреб національних меншин з боку органів місцевого самоврядування.

Література: основна [1–3; 5; 7; 10; 11; 17–21; 37–41; 45–48; 51; 53; 56]; додаткова [57; 60; 75]

Тема 11. Політика органів місцевого самоврядування в сфері освіти та науки

Місце освіти та науки в системі місцевого самоврядування. Система і повноваження органів місцевого самоврядування з управлінням освітою. Управління освітніми закладами з боку органів місцевого самоврядування. Державний контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування в галузі освіти. Діяльність органів і посадових осіб місцевого самоврядування зі створення закладів та наукових товариств. Особливості муніципального управління наукою. Органи місцевого самоврядування з управлінням наукою.

Література: основна [1–3; 8–10; 19–21; 39; 53]

Тема 12. Узгодження позицій та інтересів регіонів і центру. Місце самоврядування і культура

Реалізація державної культурної політики у регіоні та її особливості. Управління освітою у регіоні. Фінансове та кадрове забезпечення державної освітньої політики на регіональному рівні. Шляхи оптимізації вироблення та реалізації регіональної освітньої політики. Особливості управління культурними процесами у регіоні. Реалізація державної мовної політики в культурному просторі регіону. Формування регіональних культурних програм. Охорона національної культурної спадщини у регіоні. Кадрове та фінансове забезпечення культурних процесів регіону. Повноваження органів місцевого самоврядування в сфері культури. Роль органів місцевого самоврядування в реалізації державного управління в сфері культури.

Література: основна [1; 3; 8; 10–12; 19–21; 41–43; 47–50; 53]; додаткова [58]

Тема 13. Муніципальне управління культурною та мистецтвом

Сутність муніципального управління культурною та мистецтвом. Організаційно-правові засади практичної реалізації управління культурною та мистецтвом. Система повноважень органів місцевого самоврядування в галузі культури та мистецтва. Організація управління телебаченням та радіомовленням з боку органів місцевого самоврядування. Державне та муніципальне управління в кінематографії: порівняльна характеристика. Муніципальне управління театральним мистецтвом.

Література: основна [1–3; 7; 8; 16; 18; 20; 21; 25–40; 53]; додаткова [63–70]

Тема 14. Політика органів місцевого самоврядування з управління видавничою, архівною, бібліотечною та музейною справами України. Управління національним інформаційним простором

Сутність та особливості муніципального управління видавничою справою в Україні. Муніципальні органи управління видавничою справою в Україні. Основні напрями політики органів місцевого самоврядування з розвитку книговидавання та книгорозповсюдження. Формування, використання і збереження музейних інформаційних ресурсів. Музейні фонди та їхнє поповнення (комілектування). Використання музейних інформаційних ресурсів органів місцевого самоврядування у навчальних програмах вищих і загальноосвітніх навчальних закладів. Документознавство, архівознавство та архівна справа в системі місцевого самоврядування. Поняття національного інформаційного простору України. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо підтримки розвитку національного інформаційного простору України.

Література: основна [1–3; 5–8; 20; 42; 53]; додаткова [74]